

morebitnega referenta iz kake druge snovi, ki je lahko čisto samostojna, ali pa iz one, ki ilustrira razpravni predmet, t. j. izvlečki iz privatne lektire. Končno naj se omenita vedno tudi dan in ura prihodnjega sestanka. Samostojni predlogi in navseti krožkov so toliko za centralno, kolikor za vse učiteljske velikega pomena, zato naj se tudi ti nikdar ne izpuste iz poročila. Potrebujemo medsebojnih pobud, če hočemo zainteresirati vse članstvo in uspeti s to prepotrebno akcijo.

—oio Delo po krožkih:

67. Muta. Prvi sestanek 25. novembra l. l. Od 14 članov navzočih 5. Razpravljalo je o pomenu krožkov.

68. Muta. Drugi sestanek 12. t. m. Prisotnih 10. Predelal je navodila za študiranje po krožkih. Nato je razpravljalo o gospodinj-sko-nadaljevalnih šolah in o dekliških krožkih.

69. Moste pri Ljubljani. Prvi sestanek 17. t. m. Udeležba od 28 članov 14. V razpravi je bilo izvenšolsko delo učiteljsva. Prihodnji sestanek 30. t. m.

70. Sv. Lenart v Slov. goricah se je sestel prvič 16. t. m. Od 15 članov prisotnih 13. Razpravljalo je o pomenu in važnosti samostojne izobrazbe, o gospodinj-ski nadaljevalni tečajih ter o izvenšolskem delu učiteljsva.

71. Št. Vid nad Ljubljano je zboroval tretjič 13. t. m. Prisotnih 8. V razpravi izvenšolsko delo učiteljsva in dekliški krožki.

72. Jesenice. Drugi sestanek se je vršil 14. t. m. Od 33 članov prisotnih 32. Razpravljalo je o renesansi in humanizmu ter o vplivu renesanse na šolstvo. Popoldne je bilo hospitiranje v I. razredu, kjer je tov. Pibovec demonstriral pouk v smislu delovne šole. Sestanki krožka so se določili na vsake tri tedne.

73. Slovenjgradec. Prvi sestanek 15. t. m. ob navzočnosti 16 članov (od 20 članov spadojčih v ta krožek). Razpravljalo je navodila za delo po krožkih ter diskutiralo 5. in 1. poglavje iz prve brošure. Prihodnji sestanek 5. februarja t. l.

74. Zalog. Prvi sestanek 19. t. m. Od 27 članov navzočih 18. V razpravi navodila in izvenšolsko delo učiteljsva. Prihodnji sestanek 31. t. m. v Dev. Mariji v Polju ob 14.

75. Teharje. Drugi sestanek 19. t. m. Od 13 članov prisotnih 10. Diskusija o 1. poglavju iz brošure »O liberalizmu«. Nekateri člani so prinesli s seboj izpiske in knjige v ilustraciji obravnavanega predmeta. Prihodnji sestanek v prvi tretjini februarja.

76. Trbovlje-Vode. Prvi sestanek 12. t. m. Od 24 članov se ga je udeležilo 21. V razpravi 1., 3., 4. in 5. poglavje iz prve brošure ter o spisju v delovni šoli.

77. Ljutomer. Prvi sestanek 12. t. m. Navzočih 15 od 21 spadojčih članov. Razpravljalo je o navodilih ter o 5. poglavju iz brošure. Razdelila se je razlaga raznih terminov med posamezne člane. Izdelal se je seznam priporočenih knjig, ki jih imajo nekateri že na razpolago. Prihodnji sestanek 26. t. m.

78. Ljubljana — učiteljske: Peti sestanek 21. t. m. ob udeležbi 16 članov. Razpravljalo je 5. poglavje iz brošure ter o možnosti izdajanja lastnega lista za učiteljske (ce).

79. Marenberg. Drugič je zboroval tam mojnji krožek 19. t. m. Od 12 članov prisotnih 7. Razpravljalo je o pomenu izobraževalnih krožkov ter o 1. poglavju iz brošure »O liberalizmu«.

80. Velenje. Drugi sestanek se je vršil 18. t. m. Udeležba 17 od 22. Tov. Mlinšek je razpravljalo o tem, kakšna bo naša izobrazba ter zaključil s pozivom, da skrbi »oio« tudi za snov, ki bi šla za moralnim dvigom učiteljsva. Nato so se razpravljala navodila za delo po krožkih. Končno je govoril tov. Gradišnik o pletarstvu, tov. Bratkovič pa o metodi petja.

Pevski zbor UJU učiteljsva.

—pev. V času, ko govorimo in pišemo o našem pevskem zboru ter o njegovih zaslugah za naš stan, ne moremo in ne smemo preko nekega poglavja, ki tvor pri zboru samo zase celoto in se zrcali v imenu

Marko Bajuk,

predsednik pevskega zbora učiteljsva UJU.

Nosilec tega imena je v tako tesni zvezi z učiteljskim pevskim zborom, da mi je težko ločiti pojma, kaj je pevski zbor učiteljsva in kaj je Marko Bajuk. Uverjen sem, da je vsak pevec v dno duše pripravljen o neločljivosti teh dveh.

Bilo je ob rojstvu zbora pred dobrimi dvema leti. Mnogo sodelavcev je bilo takrat, vsaj upali smo, da so. Toda zapustili so zbor kot potapljačo ladjo, ko so se pokazale prve, navidez nepremagljive ovire, ki pa jih je potem Marko Bajuk sam s svojo železno voljo omilil danes pa lahko mirno trdimo, skoro docela premagal. Priden kot mravlja, vztrajen optimist, odkrit tovariš, je v najhujših časih, ki so topli njega na eni in zbor na drugi strani, pozabil lastno gorje in skremenito žilavostjo potegnil zbor zopet v življenje in delovanje.

Tovariši! Ako pomislite, da je Marko učitelj-profesor, družinski oče, v teku par mesecev trikratni deložiranec, ki se je istočasno vzdržal pri naših tečajih kot pevec in predsednik, a pohoštvo mu je bilo na cesti, nisem povedal še vsega... On je bil tisti, ki je med odmorih nešteto krat posredoval za zbor in posamezne člane tu in tam, zvečer pri seji zopet poln navdušenja razvijal svoje načrte in žrtvoval nešteto noči kot litograf not in to samcat v svoji osebi, ker mu dan ni nudil proste ure...

Marko je — Belokranjec...

Tisti tovariši, ki nosite v svojih srcih lastni »svetovni« politični nazor, katerega ne morete žrtvovati skupnemu višjemu cilju, pojdite v šolo k Marku Bajuku. On vas nauči, kako se lahko spravi v sklad ljudi različnih prepričanj, ki pa imajo le gotov skupen cilj, ne da bi bili od svojega voditelja niti najmanj žaljeni v svojem zasebnem prepričanju. Ustvariti tako ozračje se je posrečilo v polni meri ravno Bajuku. Zato zbor obstoja in v velikih skokih napreduje.

Eno pa ostane pribito, kar naj si zapomni vsak tovariš: Pevskega zbora učiteljsva UJU v Ljubljani brez Marka Bajuka danes ne bi bilo.

—n.

Iz oblastnih šolskih odborov v Sloveniji.

OBLASTNI ŠOLSKI ODBOR V MARIBORU.

Širši oblastni šolski odbor v Mariboru je na svoji zadnji seji dne 10. decembra pr. l. obravnaval in sklenil nastopne važne zadeve za šolstvo in učiteljsvo:

Šolske zamude.

Izdelal je »Pravilnik« o posečanju šol in obravnavanju šolskih zamud in sklenil izdati še potrebno »Navodilo«. Popravlil in pri-krojil je vse obrazce potrebnih tiskovin tako, da so v skladu z novim pravilnikom. Vse tiskovine morajo krajni šolski odbori naročiti pri oblastnem šolskem odboru (?). Uporaba vseh drugih tiskovin je nedopustna (?).

Proračuni šolskih odborov.

Obravnaval in odobril je naknadno došle proračune krajskih šolskih odborov. Vse neutemeljene vloge: prizive, pritožbe itd. je dosledno zavrnil.

Proračun oblastnega šolskega odbora za leto 1928. predvideva nastopne postavke:

1. Osebnih izdatki: vodja pisarne uradni, zapisnikar in blagajnik 29.000 Din. —
2. Materialni izdatki: pisarniške potrebščine, knjižnica, inventar 19.400 Din. —
3. Potni stroški in dnevnice za člane bivajoče izven sedeža oblastnega šolskega odbora 18.000 Din. —
4. Za oblastni šolski fond 10.000 Din. —
5. Za komisije in revizije krajskih šolskih odborov 10.000 Din. —
6. Razni nepredvideni stroški 5000 Din. — Skupaj 91.400 Din.

Od blagajnika oblastnega šolskega odbora g. prof. Finka nastavljena postavka

400.000 Din za podpiranje šolstva v oblasti je bila odklonjena iz razloga, da nima oblastni odbor zanjo kritja.

Šolske doklade.

Proračunskemu osnutku se doda še sledeči, soglasno sprejeti predlog: Glede 7% doklad, ki so jih svojčas prispevali okrajni zastopi v deželni šolski zaklad za bivšo vojvodino Štajersko in ki se danes iztekajo v državno blagajno, in glede 30% zapuščenjskih pristojbin, naj oblastni odbor potrebno ukrene, da se uporabljajo dohodki teh postavk za oblastni šolski fond.

Solski fond.

Glede zbiranja krajskih šolskih fondov se soglasno sprejme sledeči predlog: Zbiranje šolskih fondov je dolžnost krajskih šolskih odborov po čl. 7. točke »k« naredbi o »krajskih in oblastnih šolskih odborih« in se priporoča krajskim šolskim odborom, da prispevajo v krajni šolski fond najmanj 5% letnega šolskega proračuna, z dodatnim predlogom: Oblastni šolski odbor more v upoštevjanju vrednih slučajih gospodarsko šibkejšim občinam dovoliti nižji odstotek (%) oziroma popoln spregled.

Okrožnice oblastnega šolskega odbora.

Odobrene so bile naslednje okrožnice: (so že izšle) a) glede šolskih zamud, b) krajskih šolskih odborov, c) nagrad šolskim upraviteljem kot tajnikom krajskih šolskih odborov, č) pravice učiteljsva do brezplačnih stanovanj in kuriva.

Objava sklepov v »Učit. Tovarišu«.

Prošnji UJU za objavo sklepov ožjega in širjega oblastnega šolskega odbora v »Učit. Tovarišu« se soglasno ugoti.

Važnejši predlogi.

Nadalje se soglasno sprejmejo še sledeči predlogi:

1. G. okr. fin. ravn. dr. Povalej: Seje ožjega oblastnega šolskega odbora naj se vrše vsaj enkrat v mesecu, po potrebi pa še večkrat, širjega oblastnega odbora pa najmanj štirikrat v letu.
2. Tov. Levstik: Iz kredita šolske knjižnice, naj se naročita obe pedagoški reviji »Popotnik« in »Slovenski učitelj«.
3. Tov. Hren: a) Naj se skuša doseči, da ne bo obvezna naročitev »Prosvetnega Glasnika«. b) Da se prepreči nameravana uvedba 10 Din takse v osnovnih šolah. c) Naj se skuša preprečiti cenitev učiteljskih stanovanj oziroma onih šolskih upraviteljev, ker so to lasti krajskih šolskih odborov — v nasprotnem pa naj se iztekajo odtegljaji v blagajno krajskih šolskih odborov.
4. Tov. Firm: Naj se odpravi kolkovanje osnovnošolskih izkazov.

Nadaljevalno šolstvo.

Občni zbor strok. društva učit. obrt. nad. šol za mariborsko oblast se vrši v četrtek, dne 2. februarja t. l. ob 10. uri na deški meščanski šoli v Mariboru s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo odbora in nadzorstva.
2. Volitve novega odbora.
3. Določitev rednih in izrednih prispevkov.
4. Odločitev o stavljenih predlogih.
5. Predavanje: O bistvu kolektivne pogodbe.

Javite vse predloge za občni zbor vsaj 4 dni pred zborom pisмено predsedniku.

Odbor.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Kune in vse druge kože divjačine

kupuje v vsaki količini

D. Zdravič

Ljubljana, Florjanska ulica št. 9

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vsakovrstnega perila, kakor tudi nogavic in žepnih rut priporoča po nizkih cenah

Hed. Šare, Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5.

Nogavice, rokavice, pletenine, bluze, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri

F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.

Naša gospodarska organizacija.

DELOVANJE UČITELJSKE SAMOPO-MOČI OD ZADNJEGA OBČNEGA ZBORA.

(Poročal tov. Ivan Kocijančič na izrednem občnem zboru dne 28. decembra 1927 v Ljubljani).

Občni zbor. — Odborove seje.

Zadnji redni občni zbor se je vršil 18. julija 1926 v Celju. Daljše poročilo o tem zboru ste čitali v »Učit. Tovarišu«. Od tega zbora do danes je imel društveni odbor 9 sej, v letu 1927. — šest. Popolnega zaključka za leto 1927. Vam danes še ne morem podati, ker poslovno leto še ni zaključeno; zadovoljite se pač z važnejšimi podatki iz te dobe.

Važnejši podatki.

Občni zbor v Celju je sprejel že 44 starejših prijavljenec — nad 45-letnikov. S tem je napravil zadnji izjemo in definitivno zaključil sprejeme, ki ne bi bili v skladu z društvenimi sklepi in pravili.

V tem poslovnem letu je društveni odbor mnogo razmišljal in razpravljalo na več sejah o novih virih, ki naj bi pomagali članom v potrebi, zlasti v boleznih. O tem se bo obširneje razpravljalo in sklepalo pri poznejših točkah današnjega dnevnega reda.

Društvena uprava je redno obveščala društvene člane o vseh izpremembah v društvu, skrbela za redno plačevanje članskih prispevkov, izplačevala in nakazovala posmrtnine ter iztirjavala obzirno, a vendar strogo po pravilih večje zaostanke od članov-zamudnikov.

Pregled članstva.

Dne 18. julija 1926 je imela U. S. 1936 članov. Do konca leta 1926. je naraslo število na 2027 članov. V letu 1927. do danes je bilo vpisanih v člansko knjigo 175 novih članov. V vsi dobi — od zadnjega občnega zbora do danes — je vstopilo 301 novih članov. V letu 1927. je umrlo 30 članov, izstopilo 11 članov, izključenih je bilo 30 članov. Žalostno je zadnje število, a bilo je neizogibno, ker mora biti v društveni upravi red in enakopravnost za vse člane. Danes ima U. S. 2122 članov.

(Dalje prihodnjic.)

Stanovska organizacija UJU

POGAJANJA MED UJU IN EDINSTVOM.

Ker hočemo, da je vse naše članstvo točno poučeno o pogajanjih, poročamo o nadaljnjem poteku nastopno:

Tovariš Gangl je sklical za dan 19. januarja sejo, ki jo je naznanil obema strankama, nakar pa je prejel od predsednika Edinstva dopis v katerem pravi:

»Na pismo z dne 14. t. m. odgovarjam sledeče:

Zborovalci »Edinstva« so dne 6. januarja t. l. sprejeli sporočeno točko 2. svojih sklepov z odločnim pristavkom, da mora poverjeništvu UJU tiskovno tožbo proti tov. Jelencu brezpogojno umakniti ker šele potem nastopi resnično premirje med obema strankama.

Meredajno za ta sklep je bilo posebno dejstvo, da inkriminirana mesta iz »Edinstva« niso bila nič drugega, kakor dopustna kritika razmer in položaja.

Ker poverjeništvu UJU sedaj zahteva, predno odstopi od tožbe, izjavo tov. Jelencu, je sklep »Edinstva« v točki 2. postavljen v odvisnost od te izjave. V ta namen je potrebno, da se tov. Jelencu izreče o tej zahtevi UJU, šele potem je mogoče daljno razpravljanje.

Nastal je nov položaj, katerega ni pooblaščen nihče od nas na svojo roko reševati, ker smo vezani na sklepe zborovanja v teh dveh točkah.

Zato nisem na sestanek 19. t. m. za sedaj nikogar povabil in se ga tudi sam ne udeležim dotlej, da izvem mnenje tov. Jelencu.

Blagovolite ta sklep poslati poverjeništvu UJU.

S tovariškim pozdravom!

A. Germek l. r.,
t. č. predsednik.

Poverjeništvu je na ta dopis odgovorilo dne 19. januarja t. l. tov. E. Ganglu sledeče: »Vodstvo poverjeništvu je razpravljalo o Vašem dopisu z dne 17. januarja t. l. na svoji redni seji dne 18. januarja t. l. ter na pravilo sledeči sklep:

Poverjeništvu je predložilo s svojim dopisom z dne 12. decembra 1927. št. 663 in z dne 17. decembra 1927. št. 693 (Glej »Učit. Tovariš« št. 23 z dne 22. decembra 1927) temeljne pogoje, ki je z njimi dalo bazo za združenje.

Temelja, ki je bil podan na celjski skupščini, nimamo pravice izpreminjati in obžalujemo, da so bili naši poizkusi brezuspešni. Beležimo kot kronisti, da smo čuli iz vrst članstva »Edinstva«, ki so bili navzoči na občnem zboru 6. januarja 1928 v Ljubljani, da se je sklenilo zahtevati ustavev tožbenega postopka proti tov. Jelencu šele po razdruženju »Edinstva« in ne kot pogoj za premirje.

UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Zborovanja krožkov:

— VRHNIŠKI KROŽEK UJU zboruje v torek, dne 31. januarja t. l. ob 15. uri v prostorih osnovne šole na Vrhniki. Tovariš(ice) pripadajoče vrhniškemu krožku vašim (brez posebnega obvestila), da se istega gotovo udeležite.

Tvrdba „MELA“

D. Z. O. Z.

SPECIJALNA TRGOVINA
VSEH VRST KRAVAT

LJUBLJANA. Dunajska c. 9

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.

Smučarji na „dilce“

toda samo v »BRAJERJEVIH« specialnih smučskih čevljev. V zalogi vse vrste sportnih čevljev, »gozjerji«, lovski itd. — Cene najnižje pri J. BRAJER, Breg 1.

Sveže, najfinejše norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam.

Naročila točno po povzetju.